



Nikoho neživte!

Vězeň č. 217 ležel apaticky v koutě své kobky na koberci ze starého pytle. Zdálo se, že spí, neboť měl oči zavřeny. Vedle spáče stála miska s ohlodanými kostmi. Pojednou zvedl hlavu a zavěťřil. Potom vyskočil, přiběhl ke dveřím a čenichal. Na chodbě zazněl plechový rachot kyblíku, přemísťovaného z místa na místo, a pak plácání mokrého hadru. Načež zvuk ustal. Poté někdo něco kutil za dveřmi a konečně se ve špěhyrce objevila hlava.

„Flotýnku!“ řekl tiše dívčí hlas.

Vězeň č. 217 slabounce zaštěkal.

Vězeň č. 218 byla dívka asi desetiletá, drobné postavičky, takže musela stát na bedýnce, aby dosáhla k okénku. Vstrčila ručky dovnitř a zašeptala spiklenecky:

„Na, Flotýnku, buchy od naší maminky!“

A Flotýnek mrštně chytal do tlamky kousky buchet. Moučníky byly jeho nejoblíbenější stravou, neboť jako pes vychovaný za války nepřivykl příliš masu.

Oba tito vězňové týnecké šatlavy, totiž malý černý psík a desetiletá holčička, představují sami o sobě důležitý mezník v dějinách justice, trestnic a kriminologie vůbec v Československu, v Evropě a na zeměkouli. Jejich zásadní význam byl zdůrazněn

tím, že každý měl vlastní celu, kdežto jinak bylo deset ostatních kobek týnecké věznice ustavičně přeplněno, přestože kamiony kněžehradské STB odvážely neustále další a další várky do okresního střediska. A poněvadž Lidce nosila maminka buchty, kdežto Flotýnek neměl nikoho, kdo by ho příkrmoval, když jeho pěstoun pan Kolda měl dost vlastních starostí, dělila se Lidka se svým spoluvězněm spravedlivě o přílepek.

Lidka byla ideologicky docela jiný případ než Flotýnek. I ona ovšem vytvářela, právnicky řečeno, důležité precedens, a to precedens výstražné. Zavřít ji dal kulturní referent pan řídící Klusáček, když vyslechl pobouřenou žalobu paní Hermíny Policarové na Lidčin výrok, který jsme už citovali. Pan Klusáček měl vůbec na Lidku svrchu, neboť tato svérázná holčička, dcera udřené posluhovačky a komunistického otce, narušovala třídní kázeň a mařila úsilí soudruha Klusáčka vychovávat ze svých svěřenců nové lidi. „Tobě ta ruština nějak nejde,“ napomenul například jednou Lidku a ta odpověděla pohotově: „Nejde a nepůjde, pane učiteli. Když to nejde od srdce, tak to do hlavy neleze.“ A tak už delší dobu zuřící pedagog Lidce vyhrožoval, že ji dá zavřít do šatlavy. Vítězný únor ho vybavil touto pravomocí a rouhačský výrok Lidčin, dosvědčený dvěma váženými soudružkami, byl poslední kapkou do vroucí číše páně Klusáčkova žlučníku. Jakožto člen revolučního akčního výboru nařídil strážmistru Pineckému, aby Lidku zatkl a uvěznil pro výstrahu i nejtěžší mládeže.

Vězeň č. 217, to jest proslulý psík Flotýnek, byl daleko významnější postavou než Lidka Kubatková. Vždyť jeho zatčení bylo provedeno na popud samotné Šedé eminence, jež naznačila, že případu Flotýnkova má být využito agitačně. I zde pak vydal přímý rozkaz k zatčení pan řídící Klusáček, ale po předchozí dramatické přípravě.

Je zcela pochopitelné, že Flotýnek byl agitační hvězdou první velikosti: vždyť jeho případ byl případem mnoha tisíců československých občanů, u nichž se střetly dvě zdánlivě protichůdné tendence, to jest protinacistická a protikomunistická. Český lid totiž, po léta vystavený zmatené měšťácké ideologii,

považoval nacismus a komunismus za dva nesmiřitelné světové názory, bojující spolu na život a na smrt; a protože nacismus byl násilí a útlak, vyvodil z toho prostičkou, naivní logikou, že komunismus je svoboda. Z tohoto primitivního hlediska se pak zdálo nepochopitelné, jak mohl inteligentní pes, jenž zuřivě napadl a pokousal Obergruppenführera, stejně zuřivě napadnout a pokousat lidového komisaře – odtud nutnost vyjasnit tuto záhadu. První krok k tomu byl učiněn na schůzi Klubu kynologů v Pepově Týnci, jež byla svolána panem předsedou Pařízkem na popud akčního výboru.

Kynologové se sešli ukázněně a v plném počtu, pochopivše mimořádnou důležitost historické schůze. Za předsednickým stolkem zasedl pan lékárník Pařízek, po jeho pravici jednatelek vдова Boučková s nerozlučným pekingem na loktech, po levici zapisovatel pan Tatěra, četnický strážmistr v penzi a proslulý cvičitel vlčáků. Když pan lékárník zazvonil a asi třicet dam a pánů pozorně zvedlo hlavy, rozevřely se prudce létací dveře sálu a vešel pan řídící Klusáček, za ním vrchní strážmistr Pinecký a jemu v patách dva junáci v miličních kombinézách s puškami na ramenou. Pan lékárník upřel vyděšené zraky na ozbrojený průvod.

„Nedejte se vyrušovat a pokračujte v jednání,“ řekl blahosklonně soudruh Klusáček, „komunistická strana nás vysílá jako pozorovatele do této schůze, jíž příkládá mimořádnou důležitost.“

„Prosím, račte, račte,“ zatremoloval pan lékárník a pan řídící s ozbrojeným průvodem vystoupili na pódium, ochotné ruce podaly židle a čtyři pozorovatelé zaujali svá místa vedle předsednického stolku.

„Vážení,“ začal pan lékárník, pošilhávaje po hlavních puškách, které se leskly po jeho pravici i levici, „máme zde projednat provinění jednoho z našich členů, míšence neurčitého původu známého pod jménem Flotýnek. Pro přesnost informace opakují, čím se jmenovaný Flotýnek provinil. Napadl člena akčního výboru pana profesora Šošolku, který právě spěchal k zahájení včerejšího tábora lidu, zničil mu spodní oděv a patrně ho

i poranil. Tím Flotýnek ohrozil hladký průběh revolučních událostí a já usuzuji, že už nemůže být dále členem našeho klubu. Tento klub, jak z nových poměrů vyplývá, bude nutno přebudovat na základě lidovém a demokratickém a první krok vidím právě v odstranění Flotýnka, jehož reakční sklony se včera projevíly naprosto nesporně. Milostivá paní Boučková...“ udělil pan lékárník slovo bojovné vdově, jež prudce mávala rukou.

„Soudruzi a soudružky,“ zadrněla vdova, vyskakujíc ze židle, „tady jde o něco víc, než naznačuje pan předseda. Nerasový pes nemůže mít tu inteligenci, aby sám o sobě napadl příslušníka komunistické strany. Shromáždění pokrokových žen dospělo včera k názoru, že musel být na soudruha Šošolku poštván. A ten, kdo psa poštvál, musí se zodpovídat...“

„Nikdo ho nepoštvál,“ ozval se hlas z publika a školník Kolda se pomalu zvedl na svém místě, „jestli ta paní dovolí, tak já...“

„Nemáte slovo!“ vykřikla vdova a její peking útočně zaštěkal, „prosím pana předsedu!“

„Slovo má milostivá paní,“ řekl pan lékárník a jemně zazvonil. Pan Kolda si opět sedl. Soudruh Klusáček uznal za vhodné zasáhnout:

„Stranu komunistickou a všechen pracující lid bude zajímat jednak pes sám, jeho výchova a prostředí, v němž vyrostl, jednak okolnost, kdo ho poštvál. Lid se nedá oklamat, lid má právo dovědět se pravdu. Pokračujte, soudružko!“

„Vzdávám se slova ve prospěch soudruha kulturního referenta. Jsem přesvědčena, že jedině on je povolán, aby usměrnil naše jednání.“ Vdova obdařila Klusáčka úsměvem a žuchla sebou na židli. Klusáček úsměv opětoval, pokročil vpřed a jal se řečnit, což činil vášnivě rád:

„Shromážděné soudružky, soudruzi i ostatní občané se možná podiví, že se věnuje tolik pozornosti a energie pouhému psu. Ale tento podiv je zbytkem měšťáckého nazírání na věci. Veliký Lenin nás učí, že každá sebenepatrnější událost je v podstatě politická. Všechno je politika. Z toho hlediska musíme

posuzovat i útok psa Flotýnka na soudruha Šošolku jako politický čin, a to čin reakční. Soudruh Šošolka, jenž se pro zranění nemůže dostavit, by s námi jistě souhlasil, neboť nedávno napsal do Týneckých hlasů článek, kde tuto Leninovu geniální myšlenku aplikoval na všední život. Soudruzí a soudružky, co se vlastně stalo? Profesor kousl psa – pardon – profesora kousl pes. Řekněte – všední jev. Ale jděme k jádru věci. Kdo je ten profesor? Přední bojovník za práva dělnické třídy. Čí je to pes? Pes člena strany národně socialistické. A tu je právě politikum případu! Zaútočil snad soudruh Šošolka na psa? Nikoli. Kdo se připravoval na útok, kdo jej chystal, kdo štvál, kdo to byl, jenž chtěl připravit národu druhé Lipany? Aby ještě jasněji vynikly ideologické rysy případu, žádám pana předsedu klubu, aby uvedl nacionálně inkriminovaného psa.“

„Prosím?“ probral se pan lékárník z jakési strnulosti, „ano, ovšem, my sice nemáme po ruce přesné zápisy, ale pokud se pamatuji, byl pes přijat aklamací na návrh, tuším, pana Tarocha...“

„Aha,“ vskočil mu do řeči pan řídící, „chcete říci na návrh továrníka Tarocha!“

„Ano, prosím, továrníka...“

„Lépe řečeno,“ triumfoval pan učitel, „na návrh vykořisťovatele Tarocha! To samo o sobě mluví za celé knihy.“

„Výborně!“ vyjekla vdova a ozbrojenci na židlích ihned hlučně zatleskali. Ostatní kynologové, znalí povinností svobodného lidu, připojili uctivý potlesk. Projev se však zdál panu Klusáčkovi slabý a málo spontánní.

„Soudruzí,“ zahřímal, když aplaus ztichl, „podceňuje snad někdo z vás okolnost, že přijetí psa prosadil kapitalistický vyřídouch?“

„Že se vosměluju, pane učitel,“ ozval se vtom školník Kolda z auditoria, „já myslím, že nejde vo to, kdo to navrhnul, ale proč byl Flotýnek přijatej. Von pokousal několik Němců a dokonce vzal šturmem celej prapor pěchoty, což sem sám viděl na vlastní voči. Skrže to...“

„Obžalovaný,“ obořil se na něj Klusáček, „vy do toho nemáte co mluvit, dokud nebudete tázán.“

„Jo tak, já sem vobžalovanej,“ podivil se pan Kolda, „a z čeho, prosím vás?“

„Že jste psa vychovával v duchu protikomunistickém a protilidovém.“

„Tak vodpusťte,“ řekl pan Kolda usedaje, „to sem teda magor.“

„Soudruzi,“ zahlaholil opět pan Klusáček, „tato schůze je přípravným líčením, na němž se má zjistit vina, spoluvina a průvodní okolnosti. O tom dám hlasovat. Než dojde k hlasování, oznamuji desítiminutovou přestávku.“

Chvíli bylo ticho, načež se jeden pán dovolil soudruha Klusáčka, smí-li si jít zakouřit. Když souhlasně přikývl, vyšlo asi tucet kuřáků do předsíně, ostatní kynologové si tiše šeptali. Také pan řídící cosi pošeptal jednomu z karabiníků a ten vyšel chvatně z místnosti.

Když pak soudruh Klusáček opět zazvonil, nedbaje předsednických práv pana lékárníka, nahrnulo se do sálu asi padesát hlučících lidí, kteří k úžasu kynologů chvíli rejčili po místnosti, tahali se o židle a všelijak jinak povykovali. Pak se konečně všechno usadilo a ztichlo a pan lékárník se pokusil o záchranu své autority.

„Pardon,“ řekl k auditoriu, „zde je, prosím, schůze Klubu kynologů. Hosté jsou ovšem vítáni, ale poněvadž se bude hlasovat, mám za to, že by nečlenové měli opustit...“

„My sme členové,“ ozval se z první řady statný pán s bouřkou na hranaté hlavě, „já mám čokla, tak proč bych nemoh bejt v klubu pro psy?“

Smích a potlesk odměnily hranatého pána.

„Ó, prosím,“ začal chápat pan lékárník, „dovolím si poznamenat ctěné jméno.“

„To není potřeba,“ ozval se rázně soudruh Klusáček, „všichni nově přichozí jsou soudruzi, kteří mají psy. Já za ně ručím. Projevili zájem o kynologii a svou účastí se stávají členy klubu. Je snad někdo proti jejich přijetí?“ dodal hrozivě. Při těch slovech povstali oba muži s puškami a rozhlíželi se po sále. Když se žádná ruka nezvedla, opět si sedli.

„Tímto lidovým hlasováním,“ řekl pak pan řídící, „se pří-

tomní soudruzi stávají řádnými členy klubu se všemi právy. Soudruzi a soudružky! Je to důležitý mezník v dějinách kynologického sportu. Znamená to zlidovění, rozšíření a prohloubení této ušlechtilé zábavy, která až do dnešního dne byla výsadou kapitalistických vrstev. Zdravím jménem strany toto první historické zasedání a nyní se vraťme k případu psa Flotýnka. Jako první bod našeho jednání navrhuji, aby byl okamžitě z klubu vyloučen Jan Kolda, Flotýnkův majitel a spoluviník. Byl již suspendován akčním výborem reálného gymnázia a jako takový nemá zde co dělat.“

Dupot, pískot a výkřiky nevole provázely tento projev páně Klusáčkův. Někteří horliví občané se obraceli k panu Koldovi, jenž seděl v zadní řadě, a spílali mu. Školník vstal a kráčel k východu. Tam se ho chopili asi čtyři mužové a vystrčili ho za dveře, aby tak zdůraznili vůli lidu vypořádat se s reakcí tvrdě a rázně.

„Jako další bod programu,“ ujal se slova Klusáček, když vřava ustala, ale nedokončil, neboť létacími dveřmi nahlédl dovnitř pan Kolda:

„S vodpuštěním, pane učitel, řekl zdvořile, „nejni to snad mejlka, že ste ráčili vyhodit hlavního obžalovaného?“

Nové výkřiky „fuj“ a „ven“ způsobily, že pan Kolda rychle zmizel.

„A tedy, jako druhý bod našeho jednání...“

Pan Kolda nahlédl znovu do sálu a pravil velmi slušně:

„Prosím za prominutí, že eště vyrušuju, ale zapomněli ste vyhodit taky čepici.“

Posléze mohl pan Klusáček nerušené pokračovat ve svých vývodech:

„A tedy jako druhý bod schůze následuje vyšetření celé aféry a návrh na potrestání psa i jeho majitele.“

„Navrhuji,“ osmělil se pan lékárník, „vyloučit Flotýnka z klubu.“

Pan řídící mávl pohrdlivě rukou.

„Pes je vyloučen automaticky vyloučením školníka Koldy. Straně komunistické však nejde jen o odstranění provinilce

z klubu. Nám jde o něco více. O zastrašující příklad, o varovné memento všem, kdo by se snad ještě odvážili postavit se do cesty revolučním masám.“

„Výborně!“ zařval pán s tvrdým kloboukem a strhl i ostatní k projevům nadšení.

„Strana si představuje, aby případ Flotýnkův byl projednán formou jakéhosi lidového soudu. Strana bude na toto jednání delegovat své zástupce. Co si přeje tamten soudruh?“

„Tamten soudruh“ vzadu povstal a zjevil se co všudypřítomný pan Kandík.

„Vážený soudruhu kynologický kulturní referente,“ zahovořil hbitě tento výřečný muž, „k takovému soudnímu řízení je potřebí shromáždit materiál, corpusy delicti, různé data a podrobnosti ze života obžalovaných, na základě kterých vyjdou najevo věci, které teprve vnesou patřičný světlo do této temné záležitosti. Jakožto znalec místních poměrů nabízím se zde shromážděnému biologickému sjezdu, jakož i vám, vážený soudruhu kulturní a zoologický předsedo, že takovej materiál vobstarám.“

„Bravo, Kandík,“ zařval pán v tvrdáku, „ten všecko ví a všechno sežene.“

„Samozřejmě, samozřejmě,“ mluvil pan řídící Klusáček, nevěda, co si má z páně Kandíkova projevu vybrat, „takového materiálu bude zapotřebí. Doufám tedy, že není námitek proti tomu, aby soudruh Kandík shromáždil potřebný materiál životopisný, listinný, doličný a tak dále a tak dále. Ano, tedy, děkuji soudruhovi za iniciativu. Načež přistupuji k bodu dalšímu: žádám jménem strany, aby obžalovaný pes Flotýnek byl až do řádného lidového soudu zajištěn.“

Pán v tvrdáku ihned vybuchl v další nadšený souhlas. Za dvě hodiny, co noví členové klubu čekali v protější hospodě, až budou povoláni k zásahu, vypil tento statný kynolog šestnáct lahví čtrnáctistupňového Porteru na účet strany a považoval za svou povinnost podat za to zvýšený výkon. Další hlasy se připojily, a tak chvíli panoval obecný jásot nad tím, že Flotýnek bude zajištěn.

Provedením tohoto usnesení byl pověřen přítomný vrchní strážmistr SNB Zoltán Pinecký. Poté byli kynologové rozpuštěni a soudruh Klusáček cválal do další schůze, hrdý na svůj taktický manévr, jímž buržoazii vyrval další baštu a připravil zároveň půdu pro lidovýchovný monstrproces.

Ještě téhož večera byl Flotýnek Pineckým zatčen a na řetízku odveden do vězení, kde jako prominent mezi vězni dostal zvláštní celu. Žalářník Kozel byl poučen, že jde o politického delikventa, nad jehož blahem nutno bdít, aby vydržel neporušen až do procesu. A tak se měl Flotýnek celkem slušně, zejména proto, že byl od přírody nemá tvář, a nebyl tudíž podrobován výslechům. S příchodem Lidky Kubatkové získal kamaráda a bylo mu docela veselo.